

Закон о комуналним делатностима

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 88/2011 од 24.11.2011. године.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом одређују се комуналне делатности и уређују општи услови и начин њиховог обављања.

Појам комуналне делатности

Члан 2.

Комуналне делатности у смислу овог закона су делатности пружања комуналних услуга од значаја за остварење животних потреба физичких и правних лица код којих је јединица локалне самоуправе дужна да створи услове за обезбеђење одговарајућег квалитета, обима, доступности и континуитета, као и надзор над њиховим вршењем.

Комуналне делатности су делатности од општег интереса.

Комуналне делатности су:

- 1) снабдевање водом за пиће;
- 2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода;
- 3) производња и дистрибуција топлотне енергије;
- 4) управљање комуналним отпадом;
- 5) градски и приградски превоз путника;
- 6) управљање гробљима и погребне услуге;
- 7) управљање јавним паркиралиштима;
- 8) обезбеђивање јавног осветљења;
- 9) управљање пијацама;
- 10) одржавање улица и путева;
- 11) одржавање чистоће на површинама јавне намене;
- 12) одржавање јавних зелених површина;

13) димничарске услуге;

14) делатност зоохигијене.

Комуналне делатности из става 3. тач. 1) до 4) овог члана су делатности од општег економског интереса у смислу прописа о заштити потрошача.

Скупштина јединице локалне самоуправе може као комуналне одредити и друге делатности од локалног интереса и прописати услове њиховог обављања, у складу са ставом 1. овог члана.

Одређење комуналних делатности

Члан 3.

Комуналне делатности из члана 2. став 3. овог закона обухватају:

1) снабдевање водом за пиће је захватање, пречишћавање, прерада и испорука воде водоводном мрежом до мерног инструмента потрошача, обухватајући и мерни инструмент;

2) пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода је сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних, атмосферских и површинских вода са површина јавне намене, односно од прикључка корисника на уличну канализациону мрежу, третман отпадних вода у постројењу за пречишћавање, црпљење, одвоз и третирање фекалија из септичких јама;

3) производња и дистрибуција топлотне енергије - централизована производња и дистрибуција у више објеката водене паре, топле или вреле воде за потребе грејања;

4) управљање комуналним отпадом је сакупљање комуналног отпада, његово одвожење, третман и безбедно одлагање укључујући управљање, одржавање, санирање и затварање депонија, као и селекција секундарних сировина и одржавање, њихово складиштење и третман;

5) градски и приградски превоз путника је обављање јавног линијског превоза путника на територији јединице локалне самоуправе унутар насељеног места или између два или више насељених места трамвајима, метром, жичаром, тролејбусима и аутобусима и обезбеђивање пријема и отпреме путника на станицама и стајалиштима, као саобраћајним објектима који се користе у тим врстама превоза;

6) управљање гробљима је одржавање гробља и објеката, који се налазе у склопу гробља (мртвачница, капела и крематоријума), сахрањивање или кремирање, одржавање пасивних гробаља и спомен обележја, као и превоз посмртних остатака умрлог од места смрти до мртвачнице на гробљу или до крематоријума;

7) управљање јавним паркиралиштима је стварање и одржавање услова за коришћење јавних саобраћајних површина и посебних простора одређених за паркирање моторних возила, као и уклањање и премештање паркираних возила и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила по налогу надлежног органа;

8) обезбеђивање јавног осветљења обухвата одржавање, адаптацију и унапређење објеката и инсталација јавног осветљења којима се осветљавају саобраћајне и друге површине јавне намене;

9) управљање пијацама је комунално опремање, одржавање и организација делатности на затвореним и отвореним просторима, који су намењени за обављање промета пољопривредно-прехранбених и других производа;

10) одржавање улица и путева у градовима и другим насељима је извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и сл.;

11) одржавање чистоће на површинама јавне намене је чишћење и прање асфалтираних, бетонских, поплочаних и других површина јавне намене, прикупљање и одвожење комуналног отпада са тих површина, одржавање и пражњење посуда за отпатке на површинама јавне намене као и одржавање јавних чесми, бунара, фонтана, купалишта, плажа и тоалета;

12) одржавање јавних зелених површина је уређење, текуће и инвестиционо одржавање и санација зелених рекреативних површина и приобаља;

13) димничарске услуге су чишћење и контрола димоводних и ложних објеката и уређаја и вентилационих канала и уређаја;

14) делатност зоохигијене је хватање, збрињавање, ветеринарска нега и смештај напуштених и изгубљених животиња (паса и мачака) у прихватилишта за животиње, лишавање живота за неизлечиво болесне и повређене напуштене и изгубљене животиње, контрола и смањење популације напуштених паса и мачака, нешкодљиво уклањање лешева животиња са површина јавне намене до објеката за сакупљање, прераду или уништавање отпада животињског порекла, спровођење мера контроле и смањења популације штетних организама, глодара и инсеката спровођењем мера дезинфекције, дезинсекције и дератизације на површинама јавне намене.

II. ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Надлежност за уређивање комуналних делатности

Члан 4.

Јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом, обезбеђује организационе, материјалне и друге услове за изградњу, одржавање и функционисање комуналних објеката и за техничко и технолошко јединство система и уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и њихов развој.

Комуналним објектима, у смислу става 1. овог члана, сматрају се грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, сама постројења, уређаји и инсталације и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима, као и уређено грађевинско земљиште и добра у општој употреби која се користе за обављање комуналне делатности.

Јединица локалне самоуправе уређује у складу са законом услове обављања комуналних делатности, права и обавезе корисника комуналних услуга, обим и квалитет комуналних услуга и начин вршења надзора над обављањем комуналних делатности обезбеђујући нарочито:

- 1) одговарајући обухват, обим и квалитет комуналних услуга, који подразумева нарочито: здравствену и хигијенску исправност према прописаним стандардима и нормативима, тачност у погледу рокова испоруке, сигурност и заштиту корисника у добијању услуга, поузданост, приступачност и трајност у пружању услуга;
- 2) развој и унапређивање квалитета и асортимана комуналних услуга, као и унапређивање организације рада, ефикасности и других услова пружања услуга;
- 3) сагласност са начелима одрживог развоја;
- 4) ефикасно коришћење ресурса и смањење трошкова обављања комуналних делатности успостављањем сарадње две или више јединица локалне самоуправе и другим активностима када за то постоји могућност;
- 5) конкуренцију у обављању делатности.

Ради коришћења, чувања и одржавања средстава за обављање комуналних делатности, одржавања чистоће и заштите животне средине јединица локалне самоуправе може да пропише опште услове одржавања комуналног реда и мере за њихово спровођење.

Влада уређује следећа мерила за обављање комуналних делатности:

- 1) минимални обим који обухвата подручја, односно број становништва за које се пружа одређена комунална услуга;
- 2) учесталост пружања комуналне услуге;
- 3) садржај комуналне услуге;
- 4) показатељ квалитета и ефикасности пружања услуга.

Јединица локалне самоуправе обезбеђује обављање комуналних делатности у складу са мерилима из става 5. овог члана.

Влада изузетно може одлучити да на подручјима која су законом стављена под посебну заштиту, туристичком простору и другим подручјима од посебног значаја, управљач обезбеђује обављање комуналне делатности.

Влада прописује услове обављања комуналне делатности на подручјима из става 7. овог члана ради одрживог коришћења и управљања природним ресурсима као и спречавања, отклањања и смањења негативних утицаја по животну средину.

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком, у складу са статутом, предвидети да градска општина, месна заједница или други облик месне самоуправе обавља одређене послове у вези са обезбеђивањем услова за обављање комуналних делатности.

Вршиоци комуналних делатности

Члан 5.

Комуналну делатност могу обављати јавно предузеће, привредно друштво, предузетник или други привредни субјект.

Комуналну делатност из члана 2. став 3. тачка 1), комуналну делатност из тачке 5) у делу који обухвата обављање јавног линијског превоза путника тролејбусима и комуналну делатност из тачке 6) у делу који обухвата одржавање гробља и објеката, који се налазе у склопу гробља (мртвачница, капела и крематоријум), сахрањивање или кремирање и одржавање пасивних гробља и спомен обележја могу обављати искључиво јавна предузећа или привредна друштва у којима је већински власник од најмање 51% Република Србија или јединица локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе може одлуком о начину обављања комуналне делатности, а у складу са законом, поверити послове уређивања и одржавања гробља цркви и верским заједницама.

Начин поверавања обављања комуналних делатности

Члан 6.

Јединица локалне самоуправе је дужна да се у поступку поверавања обављања комуналних делатности руководи начелима конкуренције, економичности, ефикасности и заштите животне средине.

III. ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У ВЕЗИ СА КОМУНАЛНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Надлежно министарство

Члан 7.

Послове државне управе који се односе на комуналне делатности, унапређивање и развој истих, врши министарство надлежно за комуналне делатности (у даљем тексту: Министарство).

Обавеза достављања и поступање са подацима о обављању комуналних делатности

Члан 8.

Јединица локалне самоуправе и вршилац комуналне делатности дужни су да до краја фебруара текуће године доставе Министарству извештај, у вези са обављањем комуналних делатности у претходној години.

Јединица локалне самоуправе и вршилац комуналне делатности дужни су да доставе Министарству извештај, податке и обавештења у вези са обављањем комуналних делатности и у року од 15 дана од дана пријема захтева Министарства.

Министарство прати квалитет и обухват пружања комуналних услуга, ефикасност вршилаца комуналне делатности, кретање цена, број запослених и ниво улагања у одржавање и изградњу комуналне инфраструктуре и о својим налазима најмање једном годишње обавештава Владу и јавност.

Министарство ће у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја податке о ценама комуналних услуга и обухвату пружања комуналних услуга учинити доступним.

IV. ПОВЕРАВАЊЕ ОБАВЉАЊА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Појам поверавања обављања комуналне делатности

Члан 9.

Под поверавањем обављања комуналне делатности подразумева се временски орочено уговорно уређивање односа у вези са обављањем комуналне делатности или појединих послова из оквира комуналне делатности између једне или више јединица локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, које за циљ има пружање комуналних услуга на територији једне или више јединица локалне самоуправе или на делу територије јединице локалне самоуправе.

Поверавање обављања комуналне делатности врши се на основу одлуке скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности и уговора о поверавању, осим када се оснива јавно предузеће.

На поступак поверавања обављања комуналне делатности када вршилац добија право да финансирање обављања комуналне делатности обезбеђује у целисти или делимично наплатом накнаде од корисника услуга, примењују се одредбе закона којим се уређују концесије.

Уколико је одлуком о начину обављања комуналне делатности предвиђено да ће комуналну делатност обављати јавно предузеће, црква или верска заједница, не постоји обавеза спровођења поступка предвиђеног законом којим се уређују концесије, већ се вршилац комуналне делатности може одредити у одлуци о начину обављања комуналне делатности.

На поступак поверавања обављања комуналне делатности чије се финансирање врши из буџета јединице локалне самоуправе, примењују се одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

V. ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ ЗА ДВЕ ИЛИ ВИШЕ ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Заједничко обављање комуналне делатности

Члан 10.

Две или више јединица локалне самоуправе могу споразумом уредити заједничко обезбеђивање обављања комуналних делатности када на ефикасност и економичност

истог упућују резултати студије оправданости заједничког обезбеђивања комуналних делатности.

Изради студије оправданости се приступа када председници општина, односно градоначелници наложе израду студије оправданости.

Доношење одлуке о заједничком обављању комуналне делатности

Члан 11.

Ако се на основу резултата студије из члана 10. став 2. овог закона утврди оправданост заједничког обављања комуналне делатности, општинско, односно градско веће подноси скупштини јединице локалне самоуправе предлог одлуке о начину обављања комуналне делатности и предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе којом се прихвата предлог споразума о заједничком обезбеђивању обављања комуналне делатности изузетно се може овластити општинско односно градско веће за доношење привремене одлуке о питањима која не трпе одлагање.

Општинско односно градско веће дужно је одлуку из става 2. овог члана доставити на прву наредну седницу скупштине јединице локалне самоуправе ради потврђивања.

Споразум о заједничком обављању комуналне делатности сматра се закљученим када га у истоветном тексту усвоје све скупштине јединица локалне самоуправе у периоду који не може да буде дужи од три месеца од добијања предлога.

Међуопштински савет за комуналну делатност

Члан 12.

Ради заједничког обављања комуналне делатности, споразумом на који сагласност дају скупштине јединица локалне самоуправе које учествују у сарадњи може се предвидети оснивање Међуопштинског савета за комуналну делатност (у даљем тексту: савет).

Савет се оснива као заједнички орган, привредно друштво или удружење чији су оснивачи јединице локалне самоуправе које учествују у сарадњи.

Споразумом о оснивању савета ближе се уређују организациони облик, статус, састав, надлежности, начин доношења одлука и друга питања значајна за рад савета.

Савет предлаже скупштини јединице локалне самоуправе доношење одлуке о: поверавању обављања комуналне делатности, расписивању конкурса за обављање комуналне делатности, другим пословима у вези са уређивањем услова за обављање комуналних делатности који су овим законом и законима којима се уређују концесије и јавне набавке, дати у надлежност јединице локалне самоуправе.

VI. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ВРШИЛАЦА КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИСНИКА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА

Уређивање међусобних односа вршилаца комуналне делатности и корисника услуга

Члан 13.

Скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају.

Одлука скупштине јединице локалне самоуправе, која прописује општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника комуналних услуга непосредно се примењује на све уговорне односе вршилаца комуналне делатности са корисницима комуналних услуга као општи услови пословања.

Уколико одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о обављању комуналне делатности није предвиђено закључење појединачних уговора између вршиоца и корисника комуналних услуга, сматра се да је уговорни однос о пружању комуналне услуге настао започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге у складу са прописима којима се ближе уређује обављање те комуналне делатности.

Обавезе корисника комуналне услуге, укључујући и плаћање цене комуналне услуге, настају започињањем коришћења комуналне услуге, односно почетком пружања комуналне услуге, и када се она користи супротно прописима којима се уређује та комунална делатност.

Обавезе вршиоца комуналне делатности

Члан 14.

Вршилац комуналне делатности дужан је да организује свој рад и пословање на начин којим се обезбеђује:

- 1) трајно и несметано пружање комуналних услуга корисницима под условима и на начин уређен законом, прописима и стандардима донесеним на основу закона;
- 2) прописани или уговорени обим и квалитет комуналних услуга, који подразумева тачност у погледу рокова, сигурност корисника у добијању услуга и здравствену и хигијенску исправност у складу са позитивним прописима;
- 3) предузимање мера одржавања, развоја и заштите комуналних објеката, постројења и опреме, који служе за обављање комуналних делатности;

4) развој и унапређење квалитета и врсти комуналних услуга, као и унапређење организације и ефикасности рада.

Обавезе вршиоца комуналне делатности у случају планираних прекида испоруке

Члан 15.

Вршилац комуналне делатности дужан је да у средствима јавног информисања или на други погодан начин обавести кориснике комуналних услуга о планираним или очекиваним сметњама и прекидима, који ће настати или могу настати у пружању комуналних услуга, најкасније 24 сата пре очекиваног прекида у пружању тих услуга.

Обавезе вршиоца комуналне делатности у случају непланираних прекида испоруке

Члан 16.

У случају наступања непланираних или неочекиваних поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, односно обављању комуналних делатности, вршилац комуналне делатности дужан је да одмах о томе обавести надлежни орган управе јединице локалне самоуправе и да истовремено предузме мере за отклањање узрока поремећаја.

Уколико вршилац комуналне делатности то не учини у року који одреди јединица локалне самоуправе, надлежни орган управе јединице локалне самоуправе има право да предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена на терет вршиоца комуналне делатности.

Обавезе јединице локалне самоуправе у случају непланираних прекида испоруке

Члан 17.

По пријему обавештења о непланираном прекиду испоруке, односно по утврђивању поремећаја или прекида у пружању комуналних услуга, општинска односно градска управа дужна је да:

- 1) одреди ред првенства и начин пружања услуга оним корисницима код којих би услед прекида настала опасност по живот и рад грађана или рад правних и физичких лица, или би настала значајна, односно ненадокнадива штета;
- 2) предузме мере за хитну заштиту комуналних објеката и друге имовине која је угрожена;
- 3) утврди разлоге и евентуалну одговорност за поремећај, односно прекид вршења делатности и учињену штету.

Обавезе корисника комуналне услуге

Члан 18.

Корисник комуналне услуге у обавези је да користи комуналну услугу на начин којим се:

- 1) не ометају други корисници и не угрожава животна средина;
- 2) не угрожавају објекти и опрема, који су у функцији обављања одређене комуналне делатности.

Обустава комуналне услуге

Члан 19.

Вршилац комуналне делатности не може ускратити комуналну услугу кориснику, осим у случају када корисник:

- 1) изврши прикључење на комуналну мрежу без претходно прибављеног одобрења;
- 2) користи услугу противно прописима;
- 3) неосновано омета друге кориснике услуга;
- 4) не плати комуналну услугу у утврђеном року;
- 5) ненаменски користи комуналну услугу у време снабдевања уз ограничење потрошње (редукцију) о чему је корисник благовремено обавештен.

За комуналне услуге из члана 2. став 3. тач. 1) до 4) овог закона, рок из става 1. тачка 4) овог члана не може бити краћи од 60 дана почев од дана доспелости првог неплаћеног потраживања.

Вршилац комуналне делатности дужан је да у писменој форми обавести корисника комуналне услуге о могућности обуставе комуналне услуге услед наступања случаја из става 1. овог члана и остави му примерени рок за испуњење обавезе.

Јединица локалне самоуправе ближе уређује у којим случајевима из става 1. овог члана и под којим условима се може ускратити комунална услуга.

Вршилац комуналне делатности дужан је да најкасније у року од два дана од измирења дуга за извршену комуналну услугу и плаћене прописане накнаде за поновно прикључење настави пружање комуналне услуге кориснику.

Поступање са принудно уклоњеним стварима

Члан 20.

Власници принудно уклоњених возила, ствари и других предмета дужни су да их преузму у року који својом одлуком утврђује јединица локалне самоуправе, а који не може бити краћи од 120 дана нити дужи од 180 дана.

Јединица локалне самоуправе својом одлуком прописује поступање са принудно уклоњеним возилима, стварима и другим предметима, као и услове и начин на који вршилац комуналне делатности може остарити право да се возило, ствар и други предмет, ако се не преузме у року из става 1. овог члана, прода да би се намирили трошкови поступка, одношења, лежарине и други доспели трошкови.

Право приступа уређајима и инфраструктури

Члан 21.

Власник или корисник непокретности дужан је да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на изграђеној комуналној инфраструктури и постројењима уз обавезу вршиоца комуналне делатности да надокнади штету насталу услед интервенције или на други начин отклони последице извршене интервенције.

Вршилац комуналне услуге је дужан да отклони последице извршене интервенције најкасније у року од седам дана од дана завршетка интервенције.

Обавеза вршиоца комуналне делатности да одвојено исказује финансијске резултате у вези са обављањем комуналне делатности

Члан 22.

Ако вршилац комуналне делатности обавља још неку делатност поред оне која му је поверена, обавезан је да у свом рачуноводству одвојено исказује све приходе и расходе који су везани за обављање поверене комуналне делатности.

Сарадња са полицијом и комуналном полицијом

Члан 23.

Кад је то потребно ради извршавања послова из надлежности вршиоца комуналне делатности, наплате накнаде за извршену комуналну услугу након истека рока утврђеног за плаћање или покретања поступка пред надлежним прекршајним, судским или управним органима због неизвршења законом утврђених обавеза од стране корисника услуга, на образложени захтев вршиоца комуналне делатности, полиција ће доставити личне податке за грађане, податке за возила и друге податке из евиденција које води у складу са законом.

Вршилац комуналне делатности дужан је да формира евиденције података о личности корисника услуге, прибављене на начин из става 1. овог члана или на основу писане

сагласности корисника садржане у појединачном уговору, у складу са Законом о заштити података о личности.

Вршилац комуналне делатности у обављању послова сарађује са полицијом, комуналном полицијом и комуналном инспекцијом у складу са законом. Сарадња обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, размену података, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање комуналне делатности.

VII. ФИНАНСИРАЊЕ КОМУНАЛНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Извори средстава за обављање и развој комуналних делатности

Члан 24.

Средства за обављање и развој комуналних делатности обезбеђују се из:

- 1) прихода од продаје комуналних услуга;
- 2) прихода од комуналне накнаде;
- 3) прихода од концесионих накнада за обављање комуналних делатности;
- 4) прихода буџета јединице локалне самоуправе;
- 5) наменских средстава других нивоа власти;
- 6) других извора, у складу са законом.

Комуналне делатности код којих се крајњи корисник може утврдити превасходно се финансирају из цена комуналних услуга, а комуналне делатности код којих се крајњи корисник не може утврдити финансирају се из буџета јединице локалне самоуправе, односно комуналне накнаде.

Начела за одређивање цена комуналних услуга

Члан 25.

Цене комуналних услуга се одређују на основу следећих начела:

- 1) примена начела "потрошач плаћа";
- 2) примена начела "загађивач плаћа";
- 3) довољности цене да покрије пословне расходе;
- 4) усаглашености цена комуналних услуга са начелом приступачности;
- 5) непостојања разлике у ценама између различитих категорија потрошача, сем ако се разлика заснива на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге.

Ако се за различите категорије корисника комуналних услуга примењују различити методи обрачуна, водиће се рачуна да цена буде сразмерна са трошковима пружања те услуге.

Јединица локалне самоуправе може прописати да се у поступку контроле коришћења комуналне услуге наплаћује посебна цена за случај коришћења комуналне услуге на начин који је у супротности са прописима којима се уређује та комунална делатност.

Цене комуналних услуга могу се плаћати унапред.

Елементи за одређивање цене комуналних услуга

Члан 26.

Елементи за одређивање цена комуналних услуга су:

- 1) пословни расходи исказани у пословним књигама и финансијским извештајима;
- 2) расходи за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре и набавку опреме, према усвојеним програмима и плановима вршиоца комуналне делатности на које је јединица локалне самоуправе дала сагласност;
- 3) добит вршиоца комуналне делатности.

Средства која су намењена за финансирање обнове и изградње објеката комуналне инфраструктуре исказују се посебно и могу се употребити само за те намене.

Јединица локалне самоуправе је у обавези да прати кретање цена комуналних услуга, а нарочито усклађеност цена комуналних услуга са принципима утврђеним овим законом.

Члан 27.

Јединица локалне самоуправе утврђује и наплаћује накнаду за комуналне услуге за обављање комуналних делатности код којих се крајњи корисник не може утврдити.

Влада својим актом ближе прописује обвезнике комуналне накнаде, основ за обрачун износа комуналне накнаде, мерила за обрачун износа комуналне накнаде, највише износе комуналне накнаде, ослобођења и друга питања од значаја за утврђивање износа и наплату комуналне накнаде.

Јединица локалне самоуправе у складу са законом и актом из става 2. овог члана својим општим актом утврђује зоне, коефицијенте и друга питања од значаја за утврђивање износа и наплату комуналне накнаде.

Јединица локалне самоуправе може да у оквиру организације делатности одржавања јавног осветљења, својим актом пропише услове за коришћење ове комуналне услуге за кориснике који су евидентирани као потрошачи код предузећа за дистрибуцију електричне енергије.

Наплата накнаде која се односи на делатност одржавања јавног осветљења врши се преко предузећа за дистрибуцију електричне енергије, на начин утврђен актом јединице локалне самоуправе и уговором који јединица локалне самоуправе закључи са тим предузећем.

Промена цена комуналних услуга

Члан 28.

Одлуку о промени цена комуналних услуга доноси вршилац комуналне делатности.

На одлуку о промени цена комуналних услуга из члана 2. став 3. тач. 1)-8) овог закона осим превоза посмртних остатака умрлог, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Уз захтев за давање сагласности из става 2. овог члана, вршилац комуналне делатности надлежном органу јединице локалне самоуправе доставља образложење које нарочито садржи разлоге за промену и детаљну структуру предложене цене.

Јединица локалне самоуправе објављује захтев за давање сагласности на одлуку о промени цена комуналних услуга, са образложењем, на огласној табли у седишту јединице локалне самоуправе, као и у електронском облику путем интернета, најмање 15 дана пре доношења одлуке.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности из става 2. овог члана, односно уговором о поверавању, могу се уредити услови под којима промена цене комуналне услуге може да ступи на снагу и пре добијања сагласности надлежног органа јединице локалне самоуправе, уз обавезу вршиоца комуналне делатности да надокнади разлику корисницима комуналних услуга ако надлежни орган јединице локалне самоуправе одбије да да сагласност на повећање цене.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправа о начину обављања комуналне делатности, односно уговором о поверавању, може се уредити начин промене цене комуналне услуге на иницијативу јединице локалне самоуправе.

Одлуком скупштине јединице локалне самоуправе о начину обављања комуналне делатности, односно уговором о поверавању, могу се уредити одговорност, односно права и обавезе уговорних страна за случај да се цена комуналне услуге која не подлеже давању сагласности, не утврди у износу који је у складу са методологијом утврђеном у уговору о поверавању.

Субвенционисање одређених категорија корисника комуналних услуга

Члан 29.

Јединица локалне самоуправе може утврдити категорије корисника комуналне услуге који плаћају субвенционирану цену комуналне услуге, као и износ субвенција за сваку категорију.

Јединица локалне самоуправе је дужна да достави списак тих корисника комуналне услуге вршиоцу комуналне делатности, као и да надокнади субвенционирани део цене вршиоцу комуналне делатности.

Уговором о поверавању може се предвидети субвенционирани износ цене за одређене категорије корисника који се неће надокнађивати вршиоцу комуналне делатности.

VIII. КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА И СРЕДСТВА ЗА ОБАВЉАЊЕ КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Средства за изградњу комуналне инфраструктуре

Члан 30.

Грађење објеката комуналне инфраструктуре финансира се из:

- 1) прихода од давања у закуп, односно на коришћење комуналне инфраструктуре и других средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини;
- 2) дела накнаде за право на обављање комуналне делатности;
- 3) дела цене комуналне услуге намењене амортизацији средстава за обављање комуналне делатности;
- 4) буџета јединице локалне самоуправе;
- 5) средстава вршиоца комуналне делатности;
- 6) средстава прикупљених емитовањем дугорочних хартија од вредности (муниципалних обвезница);
- 7) кредита и других облика задуживања;
- 8) трансфера других нивоа власти;
- 9) донација;
- 10) других извора утврђених посебним прописима.

Накнада за давање средстава за обављање комуналне делатности у јавној својини у закуп или на коришћење не може бити нижа од износа амортизације за средства која су предмет накнаде.

Средства из става 1. тачке 1) овог члана приход су буџета јединице локалне самоуправе и користе се преко буџетског фонда за комуналну инфраструктуру за изградњу и инвестиционо одржавање објеката комуналне инфраструктуре, који оснива јединица локалне самоуправе у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Приликом обезбеђивања трансферних средстава других нивоа власти за изградњу комуналне инфраструктуре води се рачуна о томе да ли се поштују начела садржана у овом закону, а нарочито да цена комуналних услуга покрива одговарајуће трошкове, као и да се делатност обавља на начелу ефикасности које укључује и економију обима, односно удруживање јединица локалне самоуправе у свим случајевима када је то економски оправдано.

Мерење потрошње воде

Члан 31.

Главни мерни инструмент за мерење потрошње воде уграђен на месту прикључења инсталација корисника на комуналну инфраструктуру представља саставни део комуналне инфраструктуре.

Набавка мерног инструмента из става 1. овог члана врши се из надокнаде за прикључак, коју плаћа инвеститор, односно власник непокретности.

Индивидуални мерни инструменти уграђени на инсталацијама корисника, који служе мерењу потрошње воде за појединачне станове, односно појединачне пословне просторије, су у својини власника појединачних станова, односно, власника појединачних пословних просторија који сnose трошкове набавке, уградње, експлоатације, одржавања и функционисања индивидуалних мерних инструмената.

IX. НАДЗОР

Овлашћење за вршење надзора

Члан 32.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и републичких прописа донетих на основу овог закона обавља министарство надлежно за комуналне делатности преко републичких инспектора за комуналне делатности.

Инспекцијски надзор над спровођењем прописа јединице локалне самоуправе донетих на основу овог закона врши јединица локалне самоуправе, преко комуналних инспектора.

Надзор над радом вршилаца комуналне делатности врши јединица локалне самоуправе.

Републички инспектор за комуналне делатности из става 1. овог члана, може бити лице које има стечено високо образовање другог степена, односно завршене мастер академске студије или високо образовање стечено у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу закона којима се уређује високо образовање и које је законом изједначено са академским називом мастер, положен стручни испит за рад у органима управе, и најмање три године радног искуства.

Комунални инспектор из става 2. овог члана, може бити лице које има стечено високо образовање другог степена, односно завршене мастер академске студије или високо образовање стечено у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу

закона којим се уређује високо образовање и које је законом изједначено са академским називом мастер, лице које има вишу стручну спрему, положен стручни испит за рад у органима управе и најмање три године радног искуства.

Републички инспекцијски надзор

Члан 33.

У вршењу инспекцијског надзора, републички инспектор за комуналне делатности је овлашћен да:

- 1) наложи решењем да се комунална делатност обавља у складу са законом и републичким прописом донетим на основу овог закона;
- 2) наложи решењем вршења комуналне услуге у заштићеном подручју у складу са овим законом;
- 3) наложи решењем примену стандарда обављања комуналне делатности прописаних на основу овог закона;
- 4) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију, пословне просторије, објекте, постројења и уређаје, јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, да узима изјаве од одговорних лица код јединице локалне самоуправе и вршиоца комуналне делатности, као и од других правних и физичких лица, фотографише или сачини видео снимак подручја на коме се врши контрола, као и да предузима друге радње везане за инспекцијски надзор у циљу утврђивања чињеничног стања;
- 5) наложи решењем рок у коме је јединица локалне самоуправе у обавези да обезбеди одговарајуће обављање комуналне делатности уколико се на подручју јединице локалне самоуправе комунална делатност не обавља у складу са прописом из става 1. тачка 1) овог члана;
- 6) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривичну пријаву;
- 7) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима.

По жалби против решења републичког инспектора одлучује министарство надлежно за комуналне делатности.

Жалба не одлаже извршење решења републичког инспектора за комуналне делатности.

Решење министарства надлежног за комуналне делатности је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Права и дужности комуналног инспектора

Члан 34.

Комунални инспектор има право и дужност да у вршењу инспекцијског надзора:

- 1) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;
- 2) саслуша и узима изјаве од одговорних лица код вршилаца комуналне делатности и других правних и физичких лица;
- 3) прегледа објекте, постројења и уређаје за обављање комуналне делатности и пословне просторије ради прикупљања неопходних података;
- 4) наложи решењем да се комунална делатност обавља на начин утврђен законом и прописима на основу закона;
- 5) наложи решењем извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака у обављању комуналне делатности;
- 6) прегледа објекте, постројења и уређаје који служе коришћењу комуналних услуга, укључујући и оне које представљају унутрашње инсталације и припадају кориснику комуналне услуге;
- 7) наложи решењем кориснику отклањање недостатака на унутрашњим инсталацијама и да приступи тим инсталацијама приликом извршења решења којим је наложио отклањање недостатака или искључење корисника са комуналног система;
- 8) изриче и наплаћује новчане мандатне казне по пропису јединице локалне самоуправе на лицу места, односно подноси, у складу са законом, прекршајну пријаву, у случајевима када учинилац прекршаја не плати новчану казну изречену на лицу места;
- 9) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривично дело уколико оцени да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело;
- 10) наложи решењем уклањање ствари и других предмета са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;
- 11) наложи решењем уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила са површина јавне намене ако су остављена противно прописима;
- 12) забрани решењем одлагање отпада на местима која нису одређена за ту намену;
- 13) забрани решењем спаљивање отпада изван за то одређеног постројења;
- 14) забрани решењем одлагање комуналног отпада ван за то одређених комуналних контејнера;

- 15) забрани решењем одлагање комуналног отпада на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;
- 16) забрани решењем одлагање отпадног грађевинског материјала, земље и осталог грађевинског материјала ван за то одређене локације;
- 17) забрани решењем одлагање отпада и отпадних материја у водотоке и на обале водотока;
- 18) забрани решењем бацање горећих предмета у комуналне контејнере и корпе за отпад;
- 19) забрани решењем уништење ограда, клупа и дечијих игралишта;
- 20) забрани решењем уништење зелених површина;
- 21) предузима друге мере утврђене законом и подзаконским прописима.

Комунални инспектор је дужан да узме у поступак пријаве правних и физичких лица у вези са пословима из надлежности комуналне инспекције и да у року од осам радних дана о резултатима поступка обавести подносиоца пријаве.

О сваком извршеном прегледу и радњама комунални инспектор саставља записник, у складу са законом.

Записник се обавезно доставља вршиоцу комуналне делатности, односно другом правном или физичком лицу над чијим је пословањем, односно поступањем извршен увид.

Обавеза омогућавања несметаног обављања дужности комуналног инспектора

Члан 35.

Вршиоци комуналне делатности, као и друга правна и физичка лица дужни су да комуналном инспектору омогуће несметано обављање надзора, да му без одлагања ставе на увид и располагање потребну документацију и друге доказе и изјасне се о чињеницама које су од значаја за вршење надзора.

Вршење инспекцијског надзора

Члан 36.

Комунални инспектор у вршењу инспекцијског надзора кад утврди да се омета вршење комуналне услуге или коришћење комуналних објеката остављањем возила, ствари и других предмета или на други начин, наредиће решењем кориснику, односно сопственику, ако је присутан, да одмах уклони те ствари, односно предмете, под претњом принудног извршења.

Ако се лице из става 1. овог члана не налази на лицу места, комунални инспектор ће, без саслушања странке, донети решење којим ће наложити да се возила, ствари и други предмети уклоне у одређеном року, који се може одредити и на минуте.

Решење из става 2. овог члана лепи се на те ствари, односно предмете уз назначење дана и часа када је налепљено и тиме се сматра да је достављање извршено, а доцније оштећење, уништење или уклањање овог решења не утиче на ваљаност достављања.

Ако лице из става 1. овог члана не поступи по датом налогу, комунални инспектор ће одредити постављање уређаја којим се спречава одвожење возила, односно одредиће да се возила, ствари и други предмети уклоне о трошку корисника, односно сопственика, на место које је за то одређено.

Трошак из става 4. овог члана се утврђује актом јединице локалне самоуправе и може да обухвата трошкове поступка, одношења возила, ствари и другог предмета, лежарине и друге доспеле трошкове.

Одлуком јединице локалне самоуправе се може предвидети да вршилац комуналне делатности као поверилац доспелог потраживања у чијим се рукама налази дужниково возило, ствар и други предмет уклоњен по налогу надлежног органа, има право задржати га док му не буде исплаћено потраживање.

Жалба против решења из ст. 1. и 2. овог члана не одлаже његово извршење.

Решење и жалба на решење

Члан 37.

Ако комунални инспектор приликом вршења надзора утврди да пропис није примењен или да је неправилно примењен, у року који не може бити дужи од 15 дана од дана извршеног надзора донеће решење о отклањању утврђене неправилности и одредиће рок за њено отклањање.

На решење комуналног инспектора може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења, сем ако је законом друкчије предвиђено.

О жалби веће одлучује у року од 30 дана од дана пријема жалбе. Жалба не одлаже извршење решења комуналног инспектора.

Решење већа јединице локалне самоуправе је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Сарадња са комуналном полицијом и републичким инспекцијским службама

Члан 38.

Комунални инспектор у обављању послова сарађује са комуналном полицијом и инспекцијским службама Републике Србије, у складу са законом.

Сарадња из става 1. овог члана обухвата нарочито: међусобно обавештавање, размену информација, пружање непосредне помоћи и предузимање заједничких мера и активности од значаја за обављање послова комуналне инспекције.

Х. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај одговорног лица у јединици локалне самоуправе

Члан 39.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у јединици локалне самоуправе уколико не поступи по решењу из члана 34. став 1. тач. 5) овог закона.

За поновљени прекршај из става 1. овог члана учиниоцу ће се изрећи новчана казна из става 1. овог члана и казна затвора до 30 дана.

За прекршај из става 1. овог члана одговорном лицу у надлежном органу управе, односно у јединици локалне самоуправе, односно организацији која врши јавна овлашћења, може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења послова у трајању до једне године.

Преступи

Члан 40.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

- 1) као вршилац комуналне делатности не организује или престане да организује комуналну делатност на начин предвиђен чланом 14. овог закона;
- 2) као вршилац комуналне делатности не исказује пословне резултате на начин предвиђен чланом 22. овог закона.

За привредни преступ из става 1. казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Правном лицу из става 2. овог члана може се за привредни преступ из става 1. овог члана поред прописане казне изрећи и заштитна мера забране обављања одређених делатности.

Прекршаји правног лица

Члан 41.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не достави Министарству податке из члана 8. ст. 1. и 2. овог закона;

- 2) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;
- 3) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури;
- 4) као вршилац комуналне делатности не обавести кориснике комуналне делатности о планираном или непланираном прекиду обављања комуналне делатности;
- 5) као вршилац комуналне делатности обустави пружање комуналне услуге из разлога који нису наведени у члану 19. овог закона;
- 6) као вршилац комуналне делатности не отклони последице извршене интервенције на изграђеној комуналној инфраструктури у року од седам дана од дана завршетка интервенције како је то предвиђено чланом 21. овог закона.
- 7) не омогући комуналном инспектору несметано обављање надзора, односно преглед објеката, постројења и уређаја и пословних просторија ради прикупљања неопходних података;
- 8) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;
- 9) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену;
- 10) спаљује отпад изван за то одређеног постројења;
- 11) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере;
- 12) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;
- 13) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима;
- 14) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока;
- 15) не поступи по решењу комуналног инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности у трајању до три године, а одговорном лицу да врши одређене послове у трајању до једне године.

Прекршаји предузетника

Члан 42.

Новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако:

- 1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;
- 2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури;
- 3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;
- 4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену;
- 5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења;
- 6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере;
- 7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;
- 8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима;
- 9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока;
- 10) баца гореће предмете у комуналне контејнере;
- 11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта;
- 12) уништава зелене површине;
- 13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака.

За прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране обављања делатности у трајању до три године.

Прекршаји физичког лица

Члан 43.

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) користи комуналну услугу на начин супротан члану 18. овог закона;

- 2) одбије да омогући вршиоцу комуналне делатности интервенцију на комуналној инфраструктури;
- 3) не уклони ствари и друге предмете са површина јавне намене ако су они ту остављени противно прописима;
- 4) одлаже отпад на местима која нису одређена за ту намену;
- 5) спаљује отпад изван за то одређеног постројења;
- 6) не одлаже комунални отпад у за то одређене комуналне контејнере;
- 7) одлаже комунални отпад на местима која нису одређена као регистроване комуналне депоније;
- 8) одлаже отпад грађевинског материјала, земљу и грађевински материјал противно прописима;
- 9) одлаже отпад и отпадне материје у водотоке и на обале водотока;
- 10) баца гореће предмете у комуналне контејнере;
- 11) уништава ограде, клупе и дечија игралишта;
- 12) уништава зелене површине;
- 13) не омогући инспектору обављање контроле и не поступи по решењу инспектора којим је наређено извршавање утврђених обавеза и предузимања мера за отклањање недостатака.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Положај вршилаца комуналне делатности

Члан 44.

Облици међуопштинске сарадње успостављени до дана ступања на снагу овог закона морају се ускладити са одредбама овог закона најкасније у року од две године од дана његовог ступања на снагу.

Ако на дан ступања на снагу овог закона комуналну делатност обавља физичко или правно лице које не може бити вршилац комуналне делатности у складу са чланом 5. овог закона, јединица локалне самоуправе је обавезна да у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона обезбеди да обављања те комуналне делатности врши физичко или правно лице које у складу са чланом 5. овог закона може обављати комуналну делатност.

Члан 45.

Комунална накнада предвиђена овим законом, ће се наплаћивати наредног дана од дана престанка наплате накнаде за коришћење грађевинског земљишта у складу са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - одлука УС и 24/11), а најкасније од 1. јануара 2014. године.

Престанак примене и важења ранијих прописа

Члан 46.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

До ступања на снагу прописа утврђених овим законом остају на снази прописи који су донети на основу Закона о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98) ако нису у супротности са овим законом.

Члан 47.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о комуналним делатностима ("Службени гласник РС", бр. 16/97 и 42/98).

Ступање на снагу закона

Члан 48.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије.